

обставин, які обтяжують чи пом'якшують покарання та розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням за умови матеріального чи змішаного складу злочину. А щодо юридичних осіб, то це також стосується підстав застосування заходів кримінально-правового характеру, які прокурор вважає встановленими.

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n2769> (дата звернення : 02. 04. 2024).

2. Циганюк Ю. В. Повернення обвинувального акта прокурору в підготовчому провадженні: системний аналіз практики. *Право і суспільство*. 2020. № 2 частина 3. С. 178-183. DOI : <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.2-3.28>.

3. Про порядок здійснення підготовчого судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України : лист Вищого спеціалізованого суду з розгляду кримінальних та цивільних справ від 03.10.2012 № 223-1430/0/4-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1430740-12#Text> (дата звернення: 02. 04. 2024).

4. Михайленко В. Повернення обвинувального акта прокурору: проблеми розуміння, тлумачення та застосування. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/povernennya-obvinuvalnogo-akta-prokuroru-problemi-rozuminnya-tlumachennya-ta-zastosuvannya.html> (дата звернення : 02. 04. 2024).

Дрозд А. О.

курсант 2 курсу Навчально-наукового інституту права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

Єфімов В. В.

доцент кафедри кримінального процесу та стратегічних розслідувань
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ МЕТОДІВ ДЛЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ

Розслідування воєнних злочинів є надзвичайно складним і важливим завданням, яке вимагає точності, ретельності та використання сучасних технологій. У сучасному світі інформаційно-аналітичні методи набувають особливого значення для виявлення, документування та аналізу таких злочинів. Ці методи дозволяють зібрати, обробити та інтерпретувати величезну кількість даних, що є критичним для забезпечення справедливості

та притягнення винних до відповідальності.

Інформаційно-аналітичні методи включають в себе широкий спектр інструментів і технік, таких як аналіз великих даних, використання геоінформаційних систем (ГІС), соціальні мережі, супутникові знімки, а також машинне навчання та штучний інтелект. Ці технології дозволяють отримувати дані з різноманітних джерел, аналізувати їх в реальному часі та створювати комплексну картину подій [1, с. 100].

Один із ключових аспектів використання інформаційно-аналітичних методів для розслідування воєнних злочинів є збір даних. Завдяки використанню супутникових знімків можна документувати масштаби руйнувань, відстежувати переміщення військ та виявляти місця масових поховань. Соціальні мережі та інші відкриті джерела інформації дозволяють збирати свідчення очевидців, відео- та фотоматеріали, які можуть бути використані як докази.

Для аналізу цих даних застосовуються різноманітні техніки, такі як кластерний аналіз, аналіз мережевих структур та машинне навчання. Наприклад, алгоритми машинного навчання можуть використовуватись для ідентифікації осіб на відео або фото, визначення типу зброї, що використовувалася, та аналізу текстових свідчень.

Документування воєнних злочинів є ще одним важливим аспектом, де інформаційно-аналітичні методи відіграють ключову роль. Використання ГІС дозволяє створювати детальні карти подій, що надають візуальне представлення злочинів. Це допомагає слідчим і юридичним організаціям краще зрозуміти контекст подій та взаємозв'язки між різними епізодами.

Верифікація зібраних даних є критичною для забезпечення їхньої достовірності. Тут на допомогу приходять методи крос-перевірки, коли інформація з різних джерел порівнюється для підтвердження її точності. Використання автоматизованих систем аналізу дозволяє швидко виявляти розбіжності та фальсифікації.

Попри численні переваги, використання інформаційно-аналітичних методів у розслідуванні воєнних злочинів має і свої виклики. Один з основних викликів – це величезні обсяги даних, які потрібно обробити. Крім того, існують ризики, пов'язані з конфіденційністю та захистом даних, адже важливо забезпечити безпеку свідків та джерел інформації.

У майбутньому, розвиток технологій, таких як блокчейн для захисту даних та штучний інтелект для більш точного аналізу, може значно підвищити ефективність розслідувань. Важливо також продовжувати міжнародну співпрацю та обмін досвідом між країнами та організаціями, що займаються розслідуванням воєнних злочинів.

Інформаційно-аналітичні методи є потужним інструментом для розслідування воєнних злочинів. Вони дозволяють зібрати та проаналізувати великі обсяги даних, документувати події та верифікувати інформацію. Хоча існують певні виклики, їх подолання відкриває нові перспективи для

забезпечення справедливості та покарання винних у воєнних злочинах. Використання сучасних технологій у поєднанні з міжнародною співпрацею може значно підвищити ефективність та точність таких розслідувань [2, с. 76].

Інформаційно-аналітичні методи відіграють ключову роль у сучасних розслідуваннях воєнних злочинів. Вони дозволяють ефективно збирати, аналізувати та документувати дані, що є критично важливим для забезпечення правосуддя. Попри існуючі виклики, такі як обробка великих обсягів даних та етичні питання, розвиток технологій та міжнародна співпраця відкривають нові можливості для вдосконалення процесу розслідування [4, с. 8].

Розслідування воєнних злочинів часто виходить за межі однієї країни, тому міжнародна співпраця є критично важливою. Інтернаціоналізація процесів розслідування дозволяє обмінюватися інформацією та досвідом між країнами, а також використовувати міжнародні стандарти для документування та аналізу злочинів.

Важливу роль у цьому процесі відіграють міжнародні організації, такі як Міжнародний кримінальний суд (МКС), ООН, а також різноманітні неурядові організації. Вони сприяють координації зусиль різних країн та забезпечують доступ до новітніх технологій і методологій.

Неурядові організації (НУО) та громадянське суспільство відіграють важливу роль у розслідуванні воєнних злочинів. Вони часто виступають як незалежні спостерігачі та джерела інформації. НУО також можуть надавати технічну підтримку та навчання для місцевих організацій, допомагаючи їм використовувати інформаційно-аналітичні методи [1, с. 140].

Залучення громадянського суспільства до процесу розслідування підвищує рівень прозорості та підзвітності. Важливо забезпечити відкритий доступ до інформації, що дозволяє громадянам контролювати дії влади та сприяти правосуддю.

У майбутньому, впровадження нових технологій та методологій, а також активне залучення громадянського суспільства, можуть значно підвищити ефективність розслідувань воєнних злочинів. Важливо продовжувати інвестувати в розвиток цих методів та забезпечувати їхню прозорість і підзвітність, щоб гарантувати справедливість та притягнення винних до відповідальності.

1. Білоус В. В. Інноваційні напрямки інформатизації судочинства. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. 2011. Вип. 11. С. 97–106.

2. Журавель А. В. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції: монографія. Харків: Вид. агенція «Апостіль», 2012. 304 с.

3. Шевчук В. М. Інноваційні криміналістичні продукти у правозастосовній діяльності: поняття, ознаки та проблеми впровадження у практику. Наукові праці НУ ОЮА. 2020. Т. 26. С. 139–155.

4. Єфімов М. М. Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень: підручник / М. М. Єфімов, І. В. Пиріг. Дніпро : Видавець Біла К.О., 2022. 271 с.